Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ANTROPOLOGIA

Coordinació: BLAVIA GALINDO, CAROLINA

Any acadèmic 2020-21

ANTROPOLOGIA 2020-21

Informació general de l'assignatura

<table>
<tr><td>Denominació</td><td>ANTROPOLOGIA</td></tr>
<tr><td>Codi</td><td>101703</td></tr>
<tr><td>Semestre d'impartició</td><td>2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA</td></tr>
<tr><td>Caràcter</td><td>
<table>
<tr><th>Grau/Màster</th><th>Curs</th><th>Caràcter</th><th>Modalitat</th></tr>
<tr><td>Grau en Treball Social</td><td>1</td><td>TRONCAL</td><td>Presencial</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Nombre de crèdits assignatura (ECTS)</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Tipus d'activitat, crèdits i grups</td><td>
<table>
<tr><th>Tipus d'activitat</th><td>PRAULA</td><td>TEORIA</td></tr>
<tr><th>Nombre de crèdits</th><td>1.8</td><td>4.2</td></tr>
<tr><th>Nombre de grups</th><td>2</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Coordinació</td><td>BLAVIA GALINDO, CAROLINA</td></tr>
<tr><td>Departament/s</td><td>GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA</td></tr>
<tr><td>Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant</td><td>Hores presencials: 18
Hores on-line 42
Hores no presencials:90 (treball individual de l'alumne)</td></tr>
<tr><td>Informació important sobre tractament de dades</td><td>Consulteu aquest enllaç per a més informació.</td></tr>
<tr><td>Idioma/es d'impartició</td><td>Català</td></tr>
</table>

ANTROPOLOGIA 2020-21

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BLAVIA GALINDO, CAROLINA	carolina.blavia@udl.cat	7,8	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura és una assignatura per ajudar a l'alumne a entendre la realitat social que l'envolta i tots els aspectes culturals que hi ha en relació.

Saber contextualitzar allò que succeeix al nostre voltant, reflexionar, investigar i per tant, cercar formes d'acció coherents amb el coneixement científic (de les ciències socials) és imprescindible per a un treballador o treballadora social.

Finalment, el curs es desenvoluparà 100% en línia.

Això vol dir que haurem de buscar estratègies d'aprenentatge adaptades a aquesta situació.

Perquè pugui ser un aprenentatge participatiu i viu, esperem de vosaltres la vostra implicació:

.- Realització de lectures.
.- Participació en les dinàmiques en línia.
.- Recerques quan sigui necessari, etc.

L'Antropologia és una assignatura molt viva en el sentit que, en tot moment, podem posar-nos en situació "d'antropòlegs/ogues" i observar el nostre entorn i tot allò que hi succeeix.

Amb tot, a primer curs es comencen a introduir aquells elements teòrics i pràctics que us han de servir al llarg d'aquests estudis i d'altres que realitzareu en un futur.

Per això creiem que és bàsic no renunciar a:

.- Conèixer les principals teories socials.
.- Conèixer els principals autors de l'antropologia.

A través d'ells aprendrem no només una altra manera -o diverses maneres- de mirar el món, sinó que també molts conceptes que us apareixeran a través dels quatre anys en moltes de les lectures i que, si els coneixeu, si us són familiars, us simplificaran molt la seva comprensió.

El tema central és l'antropologia social i cultural, però hi ha tot un seguit d'aprenentatges transversals que són imprescindibles per desenvolupar el treball social.

Capacitat crítica.
Capacitat d'escolta i reflexió d'idees alienes.
Capacitat d'atenció i concentració.
Actitud oberta davant nous coneixements i davant la realitat social.
Aproximació a les tècniques qualitatives pròpies d'un treballador social com l'entrevista o l'elaboració del genograma.
Apropament a conceptes amb relació a la diversitat cultural tan present en la nostra societat.

Per tant, pensem que és una assignatura important i que demana de l'atenció de l'alumne, però més enllà d'això, és una assignatura amb la qual es pot gaudir al mateix temps que s'aprèn.

Així doncs, el que us vull dir és que les classes les crearem entre tots i totes perquè siguin molt més productives i que puguem aprendre amb esforç, això sí que és inevitable, necessari i positiu, però sense avorrir-nos. O almenys, farem els possibles!

Benvinguts a l'assignatura d'Antropologia Social i Cultural!

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer els conceptes i teories bàsiques de l'Antropologia
- Saber aplicar les teories al coneixement dels objectius i problemes socials que aborda el Treball Social.
- Reunir i interpretar, des d'una perspectiva antropològica, dades rellevants sobre la realitat social i els processos socials en els quals intervé el treballador social.
- Comprendre la dimensió social i cultural dels processos subjectius i de formació d'identitats personals i socials.
- Abordar amb eficàcia la lectura i el comentari crític de textos relacionats amb l'antropologia i les ciències socials.
- Aplicar els continguts de l'antropologia a l'explicació de les situacions d'individus, grups i comunitats en el món global actual.
- Saber analitzar les situacions de conflicte social o cultural, competència i marginació.

Competències

CG1: Desenvolupar capacitat crítica, d'anàlisi i síntesi.

CG6: Adquirir coneixement d'altres cultures i costums.

CT4: Afavorir el respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

CE2: Conèixer els referents de les ciències humanes i socials que aporten al treball social elements de comprensió de la realitat social.

CE6: Analitzar i avaluar els problemes i necessitats socials presents en la societat.

CE13: Familiaritzar-se amb els nous fenòmens i escenaris en els quals es pugui realitzar algun tipus d'intervenció social.

Continguts fonamentals de l'assignatura

MÒDUL I . Introducció a l'antropologia.

L'aparició de l'antropologia: descobriment de l'altre.

Conceptes bàsics en l'antropologia. (èmic i ètic, etnografia, etnocentrisme, etc.).

Antropologia i biologia.

Natura versus cultura. Conceptes construïts culturalment.

MÒDUL II. L'antropologia com a disciplina.

ANTROPOLOGIA 2020-21

Antropologia i ciència. Mètodes de l'antropologia.

La interiorització de la cultura.

Breu recorregut històric

Principals corrents teòriques

Principals autors de l'antropologia social i cultural.

MÒDUL III Allò que estudia l'antropologia social i cultural

Parentiu i organització social.

Antropologia simbòlica

En cas de tenir temps treballarem antropologia política, antropologia de la joventut, i altres àmbits d'estudi de la disciplina.

En antropologia existeix el que anomenem "l'antropologia de la marginació".

La marginació i altres temàtiques específiques de tipus social seran tractades transversalment en diverses lectures donat que te especial interès per a vosaltres.

Eixos metodològics de l'assignatura

Les **150 hores** de la matèria que ha de dur a terme l'alumne s'organitzaran amb les següents activitats d'aprenentatge.

A causa de la situació especial que estem vivint, realitzarem:

1h. (Grup Mitjà) Debat en línia

3 h. Grup gran. Teoria i dinàmiques d'assoliment.

4h treball personal

EN LÍNEA.

METODOLOGIA PARTICIPATIVA.

Combinarem diverses tècniques de treball:

- Aules inverses.
- Dinàmiques (que permetin la tasca on-line)
- Tertúlies sobre temes treballats a l'aula.
- Classe magistral (que s'intentarà que no siguin massa extenses)

Es realitzaran sessions on-line de grups reduits i de tot el grup gran.

LA NOVA METODOLOGIA EN LÍNEA ENS PERMET REALITZAR CANVIS QUE PODEN SER MOLT BENEFICIOSOS PER VOSALTRES. PER PODER APROFITAR BÉ L'ASSIGNATURA, NECESSITEM DE LA VOSTRA IMPLICACIÓ I TREBALL SEGUINT LES INDICACIONS DELS DOCENTS. CALDRÀ TREBALL PREVI I POSTERIOR A LA CLASSE MALGRAT NO SUPERARÀ LES HORES PREVISTES PER ASSIGNATURA.

Per una millor guia, deixem anotat el nombre d'hores quan les classes són 100% presencials. Fixeu-vos, que tot i fer les 5h (4 en realitat) a l'aula, se'n demanen 90 més durant el semestre.

- **Activitats presencials: 60 hores**
  - 42 hores en gran grup. En elles es combinaran les sessions magistrals però també classes inverses -Flipped classroom-. Es proposaran tasques i dinàmiques grupals. Fomentant amb la mesura del que el grup permet la participació activa dels alumnes, sobretot amb els temes més actuals i del seu interès. Visualització de vídeos en anglès, castellà i català.
  - 18 hores en petit grup. En aquestes es duran a terme les següents activitats d'aprenentatge dirigides pel professor:
    - 16 hores. Preparació de documentació per a fer debats dirigits sobre temes d'actualitat, relacionats amb: identitat, immigració, marginació, gènere, edat, i consum de drogues
    - 2 hores: tutoria pels grups que han de preparar els debats
- **Activitats no presencials: 90 hores**
  - 37 hores: lectura dels textos presentats i treballats a les sessions dels grups mitjans, amb una recensió final de 6500 paraules (unes 700 per cada resum més conclusió global).
  - 40 hores: estudi i documentació sobre el temari.
  - 10 hores: recerca informació complementaria.
  - 3 hores: proves avaluació.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIÓ	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A
MÒD. 1 8 hores	ON-LINE	Exposició teòrica dels continguts de la matèria Activitats de recerca i treball a l'aula. Aules inverses. Dinàmiques.	Facilitar informació als alumnes. Promoure actituds crítiques. Estimular la motivació	Preparació continguts, planificació de les activitats del alumnes, reforçar els continguts Estimular el treball en grup i el debat

ANTROPOLOGIA 2020-21

MÓD. 2 20 hores	ON-LINE	Exposició teòrica dels continguts de la matèria Activitats de recerca i treball a l'aula. Aules inverses. Dinàmiques.	Facilitar informació als alumnes. Promoure actituds crítiques. Estimular la motivació	Preparació continguts, planificació de les activitats del alumnes, reforçar els continguts Estimular el treball en grup i el debat
MÓD. 3 14 hores	ON-LINE	Exposició teòrica dels continguts de la matèria Activitats de recerca i treball a l'aula. Aules inverses. Dinàmiques.	Facilitar informació als alumnes. Promoure actituds crítiques. Estimular la motivació	Preparació continguts, planificació de les activitats del alumnes, reforçar els continguts Estimular el treball en grup i el debat
Grup petit 18 hores	ON-LINE	Debatre els continguts de la matèria Presentació de les temàtiques a debatre per part dels grups.	Afavorir l'actitud reflexiva y crítica. Fomentar la participació	Guiar als alumnes en la preparació dels debats. Facilitar les lectures de cada setmana per al debat Motivar als alumnes Fomentar la participació i el deba

ANTROPOLOGIA 2020-21

Sistema d'avaluació

Malgrat que la formació sigui en format mixt presencial/virtual, les classes seran sincròniques, per tant, esperem la vostra connexió els dies i en l'horari de classe. SI alguna setmana és formació asincrònica, s'informarà prèviament els alumnes.

Per fer un bon seguiment de l'assignatura s'aconsella tenir i connectar càmera i micròfon durant les sessions.

S'espera, igual que quan és presencial, una actitud i saber estar, també en les aules en línia.

EXAMEN 40%

Avaluació escrita (tipus examen) dels temes desenvolupats a l'aula i les activitats acomplertes.

> Examen presencial: Podreu portar el material en forma d'apunts. Podran portar els materials que hagi treballat i elaborat durant les activitats presencials i no presencials en forma de fitxes i/o apunts.
>
> No us podreu passar material entre vosaltres, ni consultar internet o mòbil. Tampoc parlar entre vosaltres.
>
> *(Si fem examen on-line: també es podran consultar els materials. No podreu parlar entre vosaltres. Imprescindible càmera i so activat).*

Data: segons data calendari -21 i 25 de juny-.

DEBAT 20% Grup Mitjà

Es realitzarà un debat cada setmana.

Crearem grups i cada setmana, un d'ells serà el responsable de preparar el pròxim debat.

S'avaluarà:

- La capacitat de treball en grup.
- La distribució de les tasques.
- La tasca realitzada:
- La recerca documental.
- Els resums o punts preparats.
- La capacitat expositiva de les lectures i material.
- El procés de moderació del debat.
- La qualitat de conclusions lliurades: Conceptes, redacció, etc.
- La presentació de la tasca. Faltes d'ortografia, expressió, etc.

A l'hora de puntuar se us donaran punts que us haureu de repartir. Mai podreu però, posar per sota o per sobre d'1,5 punts.

TREBALL INDIVIDUAL 30%

Es tracta de realitzar un comentari crític al voltant de l'antropologia; cultura, societat, aprenentatges importants.

Caldrà que estiguin basats en les lectures realitzades EN EL GRUP MITJÀ i LECTURES OBLIGATÒRIES . Caldrà que feu almenys:

- 5 citacions de 5 dels texts llegits al grup mitjà.
- 5 citacions de texts obligatoris durant el curs.
- Les citacions d'acord amb la normativa APA.

Si voleu també podreu fer referència a altres texts o lectures a més a més dels texts treballats com obligatoris. Al final del document hi haurà la bibliografia utilitzada.

Format arial/colibri 11. MÀXIM 2000-2500 PARAULES

Data de presentació entre el 1 i el 18 de juny.

S'avaluarà

- Capacitat de reflexió.
- Haver comprès correctament les lectures acomplertes.
- Capacitat per connectar diversos temes i aspectes treballats a l'aula.
- Redacció i correcció del text.
- Presentació correcta. Faltes d'ortografia.
- Es presenta penjant-ho a ACTIVITATS. No per correu electrònic.
- Cal respectar la data de lliurament. No s'acceptaran treballs fora de la data. De fet, no ho podreu penjar.

ATENCIÓ: Qualsevol plagi que reconegui serà suspens. En cas de còpia entre dos o dues alumnes, suspens per les dues persones

Data màxima de lliurament del treball: 18 de juny a les 23:50h.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I PARTICIPACIÓ ACTIVA 10%

Els diversos Mòduls comportaran tasques a fer individualment per l'alumne i que es compartiran amb el gran grup.

La participació en els grups mitjans participant en els debats; fent preguntes, aportacions, debatent, etc.

El fet d'haver-les desenvolupat i participat activament asseguren un 10% de la nota.

ALTRES CONSIDERACIONS IMPORTANTS

CONDICIONS PER FER MITJA I APROVAR:

- CAL HAVER-HI OBTINGUT UN MÍNIM D'UN 5 EN L'EXAMEN.
- EN CAS DE DETECTAR PLAGI I/O CÒPIA ENTRE ALUMNES ES SUSPENDRÀ EL CURS .

FORMA DE PRESENTACIÓ DELS TREBALLS:

- A TRAVÉS DE L'EINA "ACTIVITATS" DEL CAMPUS. NO S'ENVIA PER CORREU ELECTRÒNIC. ES PENJA A ACTIVITATS. HI HAURÀ UN ESPAI ESPECÍFIC PER FER-HO.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA.

TREBALL INDIVIDUAL 25%

Consistirà en el resum de 8 lectures de les treballades a debat i un comentari crític final en relació a tot el treballat a l'aula. No tant opinions personals.

Un resum de cada text (fins a 8) i 1 únic comentari crític seguint les indicacions realitzades per la resta d'alumnes. (500 paraules cada resum+comentari crític 2000 paraules).

LECTURA I RESUM DEL LLIBRE 20%

Augé, Marc i Colleyn Jean-Paul (2005) *Qué es la antropologia* Ed Paidós Básica.

VISUALITZACIÓ DE 2 VÍDEOS I RESPONDRE UN QÜESTIONARI 15% (que serà lliurat pel professor)

EXAMEN FINAL. ES PODRÀ CONSULTAR TOT EL MATERIAL DEL CURS. 40%

COM LA RESTA D'ALUMNES, CALDRÀ UN MÍNIM DE 5 EN L'EXAMEN I EN EL TREBALL INDIVIDUAL PER PODER FER MITJA AMB LA RESTA DE NOTES.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia obligatòria

- Seran les lectures (artícles) facilitats pel professorat per a realitzar els debats i treballs individuals.
- Les lectures que correspondran a les tasques de preparació i assoliment en les classes teòriques en línia també seran facilitades per la professora.

Bibliografia complementària

Manuals i textos introductoris

- Aguirre, A. (ed.). (1997). *Cultura e identidad cultural. Introducción a la antropología*. Barcelona: Bardenas.
- Guber, R. (1991). 3a. ed (2009) *El salvaje metropolitano*. Ed Paidos. Buenos Aires.
- Guber, Rosana, 2016 (4a edición) *La etnografía, método, campo y reflexividad*. Siglo XXI editorial.
- Augè, M.; Clleyn, J.P. [2004] (2012). *Qué es la antropología*. Barcelona: Paidós.
- Bestard, J.; Contreras, J. (1987) *Bárbaros, paganos, salvajes y primitivos: una introducción a la antropología*. Barcelona: Barcanova.
- Bohannan, P. [1992] (1996). *Para raros, nosotros: Introducción a la antropología cultural*. Madrid: Akal.
- Harris, M. [1971] (2004). *Introducción a la antropología general*. Madrid: Alianza.
- Fernández Moreno, N. (2012). *Antropología y comparación cultural: Métodos y teorías*. Editorial UNED.
- Kottak, C.P. (2007). *Introducción a la antropología cultural*. Madrid: McGraw-Hill.
- Lisón Tolosana, C.; ed. (2007). *Introducción a la antropología social y cultural: Teoría, método y práctica*. Madrid: Akal.
- Llobera, J.R. (1999) *Manual d'antropologia social*. Barcelona: Pòrtic.
- M,Velasco. Honorio (compilador) (2010) 3era edición. *lecturas de antropologia social y cultural*. Editorial UNED.
- Rossi, I i O'Higgins, E. (1981)Teorias de la cultura y métodos antropológicos. Ed. Anagrama.

Introducció

- Frazer, J.G. [1890] (1986) *La rama dorada*. México: FCE.
- Malinowski, B. [1926] (1969) *Crimen y costumbre en la sociedad salvaje*. Madrid: Ariel.
- Scheurman, E. (1981) *Los papalagi*. Barcelona: Integral.

L'antropologia com a disciplina acadèmica

- Aguirre, A.; ed. (1995). *Etnografía. Metodología cualitativa en la investigación sociocultural*. Barcelona: Marcombo-Boixareu.
- Barley, N. [1983] (1997) *El antropólogo inocente*. Barcelona, Anagrama
- Geertz, C. [1988] (1989) *El antropólogo como autor*. Barcelona: Paidós.
- Higuera Bonfil, A.; ed. (2006) *Trabajo de campo: la antropología en acción*. México: Plaza y Valdés

Cultura i societat

- Bufill, E. (2010) *L'evolució del Cervell*. Barcelona: Evoluciona.
- Girard, R. [1978] (1984) *Literatura, mímesis y antropología*. Barcelona: Gedisa
- Ayala, F.J.; Cela, C. J. (2006). *La piedra que se volvió palabra: Las claves evolutivas de la humanidad*. Madrid, Alianza Editorial.

La transmissió de la cultura

- Berger, P.; Luckmann, T. [1966] (1979) *La construcción social de la realidad*. Buenos Aires: Amorrortu.
- Boudieu, P. [1980] (1991) *El sentido práctico*. Madrid: Taurus.
- Foucault, M. [1975] (2009) *Vigilar y castigar*. Madrid: Siglo XXI.
- Leach, E. [1976] (1989) *Cultura y comunicación: La lógica de la conexión de los símbolos*. Madrid: Siglo XXI.

Autors i corrents teòriques de l'antropologia

- Malinowski, B. (1986) ""Introducción: Objeto, método y finalidad de esta investigación", a Los argonautas del Pacífico Occidental. Barcelona: Planeta Agostini. Pàgines: 19 a 42.
- Harris, M. (2004) "La madre vaca". A Vacas, cerdos, guerras y brujas: los enigmas de la cultura (pp. 9-22). Madrid: Alianza. Disponible a: https://circulodeestudiosantropologicos.files.wordpress.com/2012/08/harris-m-vacas-cerdos-guerras-y-brujas.pdf
- Freud, S (1930) El malestar de la cultura. Cap. III. Múltiples edicions. On line consultable a: http://www.afoiceeomartelo.com.br/posfsa/Autores/Freud,%20Sigmund/Freud,%20Sigmund%20-%20Malestar%20en%20la%20cultura,%20El.pdf
- Mead, M. 1984 (1935). "Implicació dels resultats assolits". Dins Sexe i temperament en tres societats primitives. Barcelona: Ed. 62, pp. 309-347.
- Lévi-Strauss, C. 1968 (1958) "El hechicero y su magia". Dins Antropologia estructural I. Buenos Aires: Eudeba.
- Boas, F. 1992 (1922) "Raza y lenguaje". Dins La mentalidad del hombre primitivo. Buenos Aires: Almagesto.
- Geertz, C. 1988 (1973) "Juego profundo: notas sobre la riña de gallos en Bali". Dins La interpretación de las culturas. Barcelona: Gedisa, capítol 15.

Diferència, desigualtat i exclusió social

- García Canclini, N. (2004) *Diferentes, desiguales y desconectados*. Barcelona: Gedisa
- Nash, M; Torres G. (eds) (2009) *Los límites de la diferencia. Alteridad cultural, género y prácticas sociales*. Barcelona: Icaria.
- Juliano, D. (1993) *Educación intercultural: Escuela y minorías étnicas*. Madrid: Eudema.
- Palerm, A. [1980] (2008) *Antropología y marxismo*. México: UAM

Parentiu

- Bourdieu, P. [1998] (2000) *La dominación masculina*. Barcelona: Anagrama.
- Juliano, D. (2004) *Excluidas y marginales*. Madrid: Cátedra.

- Narotzky, S. (1995) *Mujer, mujeres, género*. Madrid: CSIC.
- Parkin, R.; Stone, L. (2007) *Antropología del parentesco y de la familia*. Editorial Universitaria Ramón Areces.

Sistemes de creences

- Izard, M; Smith, P.; eds [1979] (1989) *La función simbólica*. Madrid: Júcar.
- Duvignaud, J. [1977] (1979) *El sacrificio* inútil. México: FCE.
- Mauss, M.; Hubert, H. [1899] (1995) *Assaig sobre la naturalesa i la funció del sacrifici*. Barcelona: Icaria.
- Morris, B. [1987] (2009) *Religión y antropología*. Madrid: Akal.

Economia i política

- Bourdieu, P. [2000] (2003) *Las estructuras sociales de la economía*. Barcelona: Anagrama.
- Contreras, J.; Gracias, M. (2005) *Alimentación y cultura: perspectivas antropológicas*. Barcelona: Ariel.
- Paz Moreno, F. (2013). *Entre las gracias y el molino satánico: Lecturas de Antropología Económica*. Madrid: UNED.
- Sahlins, M.D. [1974] (1987) *La economía en la edad de piedra*. Madrid: Akal.
- González Alcantud, J.A. (1997) *El clientelismo político. Perspectiva socioantropológica*. Barcelona: Antrhopos.

- Hannerz, U. [1980] (1986) *Exploración de la ciudad*. México: FCE.
- Llobera, J.R.; ed. (1985) *Antropología política*. Barcelona: Anagrama.
- Ploeg, J.D. van der [2008] (2010) *Nuevos campesinos*. Barcelona: Icaria.